

TOTI LIST

LETO V.

LIST ZA DOBRO VOLJO IN SMEH / IZHAJA DVAKRAT MESEČNO

STEV. 1

Namesto uvodnika

Pred štirinajstimi leti, tudi v pustnem času, se je rodil v Mariboru Toti list in kaj hitro prodrl preko meja Stajerske v vse kraje Slovenije. Dobra tri leta je zabaval staro in mlado; prišla je vojna in dne 5. aprila 1941 je Toti list zaprl oči. Danes, kot vidimo, se spet postavlja na noge. Želim mu vso srečo!

Da, pred štirinajstimi leti je v Ljubljani izhajal skromen listič z zelo skromno vsebino in z naslovom Posebna izdaja, ki naj bi bil list za humor in satiro. O njem smo napisali kasneje takole:

V Ljubljani, prestolnici naši izhaja nek list za humor, zvan Posebna izdaja.

Gotovo pravičen naslov list ima; humorja posebnega nam ne izda.

No, pa se nam je zdelo, da bi nekaj boljšega v Mariboru lahko naredili. Padla je ideja: začnimo tu s humorističnim listom. Štirinajst dni po padcu te ideje je ob priliki redute športnega kluba Maribor zagledala prva številka luč sveta v tisoč izvodih. List se je poslovil od tega sveta čez tri leta, ko je izhajal v nakladi 27.000 izvodov tedensko.

Kako je prišlo do naslova Toti list? Sedela sva s pokojnim sodnikom dr. Travničarjem v takratnem bifeju na »escecku«. Tam so prodajali tudi časopise. Takole so jih Stajerci zahtevali: »Te pa mi dajte totti list Slovenec, te pa mi dajte totti list Jutro« itd. Pa sem si mislil sam pri sebi: našemu dajmo ime Toti list! Kdor bo takole začel: »Te pa mi dajte totti list...« bo dobil prej našega v roke, preden bo nadaljeval: Slovenec, Jutro itd. List je tako dobil svoje ime in zadevo smo dobro zalili.

Ne bom našteval vseh tegob, preko katerih se je list prebijal. Naj se ustavim le ob prvi, začasni smrti. Za Miklavževo leta 1940 smo priobčili v verzih pismo sv. Miklavžu, ki se je nekako takole pričelo:

Ljubi sv. Nikolaj,
kar te prosim, to mi daj.

Končalo pa se je takole:

saj tvoj koš je poln, natlačen,
te pozdravlja

Miha Lačen.

Tedanji nabožni ban Dravske banovine dr. Marko Natlačen se je skoraj razpočil od jeze. Izposloval je, da so Totemu listu, ki je imel s cenzuro še tako ali tako hude preglednice, odvzeli ugodnost preventivne cenzure, list v enem mesecu na ta način lahko trikrat zapored zaplenili in to je po tedanjem tiskovne zakonu zadostovalo, da so ga prepovedali. Na prošnje in zagotovila, da se bomo poboljšali, nam je bilo dovoljeno ponovno

1941: HVALA BOGU, PA SMO GA POKOPALI

1952: KRUCIFIKS — SPET JE ZADIHAL

začeti. Zabičali pa so nam na banovini v Ljubljani, da moramo spremeniti listov naslov, da ne sme spominjati v ničemer na prepovedani list in da s prejšnjim sploh ne sme imeti ničesar skupnega. Že na prvo jih nismo docela poslušali: dali smo listu naslov Novi Toti, napisano z enakimi črkami, kakor prej Toti list; tudi na naslovni strani smo se takoj pregrešili: narisali smo trafiko, nad katero je visel prečrtan napis: tu je na prodaj Toti list, zraven pa napisali nov napis: tu je naprodaj Novi Toti; pred trafiko se je drenjala vrsta kupcev in kupovala Novega Totega; pod sliko pa se je bralo:

Kaj je s starim ne sprašujte,
redno novega kupujte.

Spet je bil na banovini ogenj v strehi in malo je manjkalo, da nam lista niso ponovno prepovedali. To se je zgodilo v decembru 1940. leta. Novi Toti je prav tako zabaval ljudi kot prej Toti list, le cenzura nam je delala vedno večje preglavice. Preventivno cenzuro smo sicer imeli, a strogo do skrajnosti. Zoper Nemčijo so nam sploh prepovedali napisati kar koli. Brisali so nam že samo besedo Nemčija, pa naj se je v listu pojavila v kakršni koli zvezi.

V petek, 5. aprila 1941 je izšla zadnja številka Novega Totega. V nedeljo 6. aprila, ko bi se moral dobiti dopolne s svojimi sodelavci v kavarni Jadran na seji za naslednjo številko, so bila kavarniška

okna že obita z deskami, na cesti je bilo opazati vojno psihozo; začela je druga svetovna vojna, ki je Novemu Totemu upihnila luč. Sicer pa tako ali tako tedaj ne bi več dolgo zdržali. Cenzurni teror je bil vedno hujši in na sodišču je ležalo zoper urednika sedem tožba: štiri je vložil italijanski, tri pa nemški konzulat zaradi kršenja nevtralnosti. To so majhni spomini na tisti čas okoli Totega lista, veliko bi se jih pa še dalo napisati. In to zelo zanimivih. Namen imam, da jih kmalu povežem v veselo knjigo. Če bo šlo, še letos.

Novemu Totemu listu želim ob prvi številki ponovno vso srečo in predvojno naklado!

Božo Podkrajšek

ZUNANJEPOLITICNI KOMENTAR

ZUNANJA POLITIKA — ENKRAT DRUGAČE

Popularnost, to je važna stvar! V Ameriki še prav posebej. Tako se na primer lahko predsednik Truman v veliki meri zahvali za svojo popularnost temu-le dogodku:

Truman ima hčerko Margareto. In ta hčerka poje. Kako poje, tega ne vemo. Pač pa je glasbeni kritik enega največjih ameriških časopisov »Washington post« zapisal o njenih nastopih v radiu in televiziji, da so pod vsako kritiko, da je bolje, da neha peti in še več podobnega.

Truman bere to kritiko v svoji predsedniški pisarni. Ves besen vzame uradni papir predsednika Združenih držav in lastnoročno napiše kritiku pismo, v katerem pravi med drugim, da so takšne kritike svinjarija in če bo možak še enkrat napisal kaj takega, da ga bo po gobcu...

Naslednji dan v »Washington post« čez vso prvo stran:

Truman: »Vas bom po gobcu...«

in seveda faksimile celega pisma s tekstom in komentarji. Takrat, pravijo, da je Trumanova popularnost najbolj narasla, kajti povprečen Američan je mislil o tej stvari takole: »Truman je oče in kot oče ima pravico potegniti se tudi za svojo hčer...«

Uspeh je bil pa tak, da so Trumanovi nasprotniki trdili, da je vsa zgodba inscenirana.

Tako je s Trumanovo popularnostjo.

Če pa bo Truman še enkrat kandidiral za predsednika Združenih držav, o tem bo odločala njegova žena. Njen vpliv na moža je zelo močan in ona pravi, da ima tega dovolj...

Sploh — žene, posebno pa pri diplomatih.

Po vsem svetu so v diplomaciji žene izredno važen faktor. Običaj je, da so prisotne pri vseh diplomatskih sprejemih, večerjah in prireditvah. Znano pa je, da v sovjetski diplomaciji žena ne igra nobene vloge. Tam ne zaupajo niti poklicnim diplomatom, kaj šele njihovim ženam.

Zato na slavnostne večerje, ki jih priredi po ustaljenem običaju vsakokratni predsednik Varnostnega sveta ob koncu svojega predsednikovanja, sovjetski diplomati nikoli ne vodijo svojih žena. Ko pa je bil na vrsti kot predsednik sovjets-

NAJBOLJŠA MASKA 1952

S ČESKE:

Na Češkem biti general se danes ne izplača, čeprav brezplačno se daje jim streha in jedača.

ATOMSKA BOMBA:

Bomba atomska, ej, to vam je vrag! Za njo se povsod špijonira. A pazi naj se, kdor sledi njen korak, da slejkoprej ga ne — skalpira.

V IMENU...

V imenu očeta Stalina naj Zidje boje se pogina. Kdor zbežal je od Hitlerja — v Stalinov štab, prišel je — kot pravimo — iz dežja pod kap.

ski predstavnik v Varnostnem svetu Jakob Malik, je moral, da preveč ne pade iz okvira, vendarle pokazati tudi svojo ženo v vlogi gospodinje. Majhno, okroglo in močno omejeno žensko, ki se je v diplomatski družbi brez znanja kakršnega koli jezika počutila na smrt nesrečno, so seveda oblegali fotografiji, filmski in televizijski operaterji. Bilo je skrajno mučno — za sovjetske in satelitske diplomate seveda, vsem ostalim pa v veliko zabavo.

Še večjo zabavo pa je pripravil diplomat Malikov namestnik Zarobkin, ki je nadomestoval svojega šefa na večerji, ki jo je priredil ob koncu svoje predsedniške dobe naš delegat dr. Bebler.

Takrat je namreč vprašal nek

KAM S STALINOM?

Učitelj je razdelil svojim učencem slike tovariša Stalina in naslednji dan zahteval od vsakega učenca, da pove, kaj je s sliko naredil.

»Jaz sem obesil sliko na zid nasproti vratom, tako da jo mora vsakdo, ki vstopi v stanovanje, takoj opaziti« pravi prvi.

»Pri nas smo jo obesili v kot, kjer je nekoč visela ikona, in prižgali pod njo svečo,« pravi drugi.

In tako po vrsti, samo mali Pjotr molči. Učitelj ga nežno vpraša: »No, Pjotr, kam pa si ti obesil sliko našega velikega voditelja?«

»Nikamor,« zajecja Pjotr.

»Nikamor? Zakaj pa?«

»Zato, ker imajo štiri družine, ki stanujejo z nami v isti sobi, vsaka po eno steno, mi pa stanujemo v sredini sobe.«

KUFRI GOR — KUFRI DOL

Nek bolgarski kmet, ki je v časopisih mnogo čital o velikem spomeniku »večnega sovjetsko-bolgarskega prijateljstva«, ki so ga postavili v Sofiji, se je napotil v Sofijo da si spomenik ogleda. Sredi trga, na katerem naj bi spomenik stal, pa je zagledal samo nekaj delavcev, ki so kopali po kupu kamenja in razbijali temelje spomenika.

»Zakaj pa spomenik zopet podirate — vpraša presenečen delavec — v časopisih vendar piše, da je že zgrajen.«

»Trikrat smo ga že postavili — mu odgovori eden izmed delavcev — pa smo ga vsakokrat morali zopet podreti, ker je bil na spomenici, ki je bila pri postavljanju temeljnega kamna vzdignana v temelj spomenika, podpis ministra, ki je bil kmalu nato razkrinkan kot titoistični agent in saboter...«

holandski diplomat Zarobkina, ki je seveda prišel na sprejem brez žene:

»Ali niso jugoslovanske žene res lepe?«

Zarobkin je vtaknil glavo v krožnik in molčal kot riba.

Holandski diplomat je ponovil vprašanje.

Zarobkin je še globlje vtaknil glavo v krožnik in ni rekel ne bele in ne črne.

Ko pa je Holandec še tretjič ponovil svoje vprašanje, je sovjetski diplomat prav po »diplomatsko« izjecljal.

»Oprostite... ne morem dati... nobene izjave...«

Ves New York je potem govoril in se smejal, češ da Zarobkin nima glede jugoslovanskih žen nobenega navodila iz Moskve...

IZZA ŽELEZNE ZAVESE

V vzhodnem Berlinu pripovedujejo o prizadevanju Stalina, da bi odkril, kako pravzaprav misli o njem preprosti človek z ulice. Nekega dne je Stalin, skrbno maskiran, vstopil v moskovsko krčmo in začel razgovor z ruskim delavcem. Ko sta izpraznila nekaj kupic, ga je tako mimogrede vprašal, kaj neki misli o tovarišu Stalinu. Delavec se je preplašen oziral po sobi in namignil svojemu pivskemu tovarišu, naj mu sledi. Na ulici ni bilo videti nikogar, vendar se je delavec obotavljal in oprezoval okoli sebe, če ga nihče ne sliši, nato pa je zašepetal: »Veste, jaz še držim z njim!«

V Pragi so se meščani upirali nameravani postavitvi novega Stalinovega kipa na mestnem trgu. Neki meščan se je temu čudil, češ: »Zakaj pa ne? Poleti bomo imeli senco, pozimi zavetje, ptiči bodo pa imeli priložnost govoriti za nas vse!«

SPECIALISTI ZA ATOMSKO BOMBO

Ivan Vseznalov je navdušen pristaša Stalina. Prepričan je tudi o nenadkriljivi moči sovjetske atomske bombe. On veruje, da bo Stalin v kratkem imel vodikovo bombo in tako ujel Američane tudi pri tem orožju.

Saša Gladov, njegov prijatelj, je nekoliko drugačnega mnenja. On je skeptik. Čeprav je prav tako prepričan o vsemočnosti stalinskega modrega vodstva, vendarle upa na dan s pripombo: — Že, toda kdo bo vrgel prvo bombo?

— Vrgel? vpraša Ivan. Sploh ni potrebno! Poslali bomo šest, sedem agentov v Ameriko, vsak bo imel svojo vodikovo bombo lepo v kovčku. Tam bo bombo postavil na najvažnejši strateški prostor in naš batjuška Stalin bo dobil vojno, še predno bo začela.

— Nemogoče, pravi večni skeptik Saša, in hoče oditi.

Ivan pa ga zgrabi za rokav: — Kaj misliš, da nimamo dovolj vodikovih bomb?

— Ah, kaj, bombe že, bombe! Toda od kod bomo vzeli toliko kovčkov?

POROČILO Z OTOKA NA MURI:

Madžarski vojaki na zasedenem otoku se zelo dobro drže. Vendar je trenutno voda višja od njihove morale. Vse note jim doslej niso mogle do živga. Pričakovati pa je, če bo voda pošteno narasla, da jih bo z otokom vred brez not po notah odneslo.

KADAR SE ZADRUŽNIKI SPRAVIJO NAD RAZBIJAČA

Mica: »Poglej, poglej, Ančka, kako so naš gospod priljubljeni v fari. Vse zadružnike imajo za sabo.«

PUSTNA PRIREDITEV V PTUJU

Čas dogajanja: Ponedeljek popoldne.

Kraj: Gostilna »Rozika«.

Nastopajo: Štiri dekleta.

Brez šepetalke (lahko tercialka).

Brez režiserja (lahko gospod kaplan).

Vrata se odpro. Vstopijo dekleta, oblečena kot ob slavnostnem sprejemu v Marijino družbo.

Glave jim pokrivajo pozlačene krone kakor svetnicam na božjih podobah.

Pojejo:

Bog vas skupaj vse obvarji,
da ostanete pri dnarji.
Glej, kristjan, če danes
treba bo umret,
da na smrt pripravljen boš
in v sveti raj sprejet.

Čez deset minut je pesmi konec. Dekleta pobirajo denar. Najbrže za svojo pokoro. Gostje naročijo nove litre žlahtnega Rozikinega vina. Tako laže čakajo na smrt...

DOBER NAPIS —

POL USPEHA

Trgovine v Mariboru so dobile nova imena: »Moda«, »Jelen«, »Brazda«...

Ker se je prva akcija tako odlično posrečila, nameravajo sedaj s pomočjo novega natečaja dati našim trgovinam še več tako lepo zvencih in prikladnih imen. Ker »Toti list«, kot vodilen in resen slovenski časopis, ne sme manjkati pri tako važni stvari, prinašamo tudi mi nekoliko predlogov:

»Žlaprdek« — trgovina z jajci in perutnino.

»Bistra vodica« — trgovina z mlekom in mlečnimi proizvodi.

»Podkev« — trgovina s klobasami.

»Goska« — trgovina z ženskim modnim blagom.

»Raca« — prodajalna časopisov...

VOJSKA BO — SO REKLI GOSPOD

— Ježešmarijandjožef, frau Kliček! Hams šo kert?

— Krišana nebes! Biñ i eršrekt! Kaj pa se je sgodilo, frau Muršec?

— Jo, visens net? Vojska bo! Te ham šo mobilisirt!

— Jo, denkens inal! Proti bogu mislijo meti vojska...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

— Kaj ne rečete, libe frau Kliček! Proti bogu?

— Ja doh! Sneg grejo kidat und sneg hot dar libe hergot za kazen kšikt, so v nedeljo rekli naš gospod...

Konjunktura gospoda Priliznika

(Osnutek za daljšo povest)

1939 Praznično razpoloženje na nekem zborovanju. Vzpodbudni govori, vzkliki Njegovemu Veličanstvu kralju Petru. Filozofiranje o domovini, o družini, neosvojenih bratih itd. — Zvečer. Priliznik se sreča z gospodično. Zaljubita se in poročita. Dobita prvega sinčka; ime pa mu dajo v spomin na dan prvega srečanja:

Peter! (Kličejo ga ganljivo Peterček).

1942 Priliznik z ženo v svojem salonu. Domoljubne misli mu skrivaj rojijo po glavi. Ostane kljub vsemu »zaveden«, čeprav trguje za Nemce in pozdravlja z dvignjeno roko. — Žena poleg njega brska po koledarju. Stika za imeni. Šlagerska muzika moti ubrano tišino. Priliznikove misli in občutja se polagoma spreminjajo. Čuti koristnost trenutne asimilacije. Žena izbira ime za novorojeno hčerko. Šlagerska muzika je dosegla svoj višek. Priliznik reši ženo zadrege. Hčerko so krstili na »Staudesamtu« na ime:

Lily-Marlen!

1945 Priliznik zopet v svojem salonu. Z ženo pospravljata žlahtnejše stvari na varno. S sten izginjajo »nesodobne« podobe. Z ženo obujata spomine na težko življenje. Odideta v delovno sobo, pišeta življenjepise o črnem in plesnivem kruhu in o izkoriščanju. Žena je v tem zopet pred porodom. Čez mesec dni porodi drugo hčerko.

Prijavijo otroka na matičnem uradu. Ime:

Katjuša!

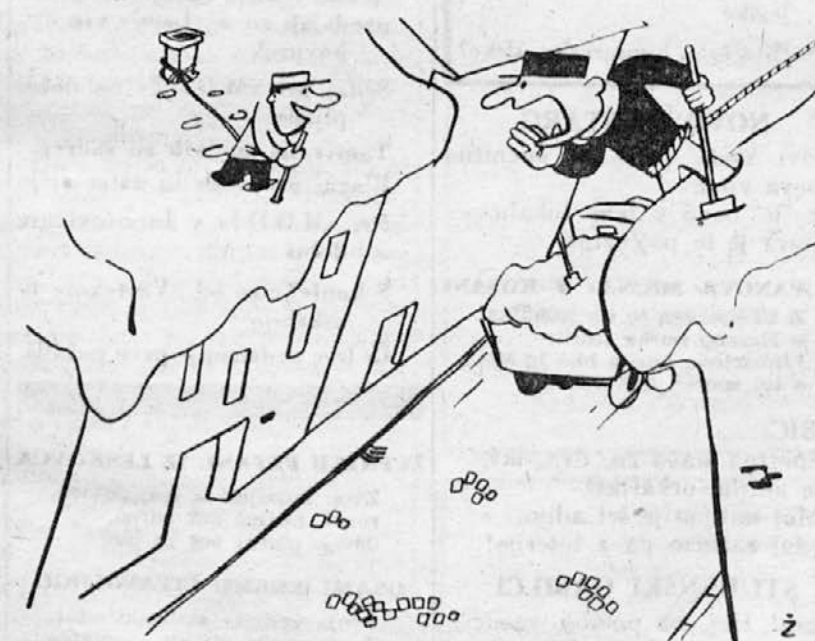
1952 Priliznik in žena gresta razočarana v cerkev. Srečata se z nekaterimi stariimi domoljubnimi prijatelji. Popoldne obisk. Pojavi se Priliznikov predvojni politični nasprotnik — kaplan. Prisrčno zblizanje. Priliznik prekliča svoje žaljivke o farovških kuharicah. Dogovorijo se tudi glede krsta drugega sinčka.

Popoldne v salonu. Odpirajo paket iz Amerike. Čudijo se nad njegovo razkošno vsebino. Daljni stric je poslal pripor za četrtega novorojenčka. — Priliznik žvižga, žena poje.

Na matični urad pošljejo služkinjo, v cerkev se odpeljejo z dvema kočijama. Prilizniku se nazori stabilizirajo.

Ime otroka:

John!

ZAČNIVA METATI — ULICA JE ČISTA

KULTURNE PERSPEKTIVE

Nekdo je v Mariboru na najmerodajnejšem mestu predlagal — posebno ko je slišal, da popijejo Mariborčani vsak dan vagon vina — da bi naj od vsakega litra vina pobirali po

5 ali 10 dinarjev davščine za gradnjo kulturnih domov.

Pivci — na delo torej! Novo polje kulturnega udejstvovanja se vam obeta:

— Natakari, še en liter na mizo! Vse za kulturo!

Čmiga:

LJUBLJANSKE SKRBI

»Pavliha« je v skrbeh za mariborske dame, da zvañil jih v Ljubljano Don Juan bo — Torma. Čemu le toliko prisiljene reklame, saj že v Ljubljani stiska ga ljubavna norma.

Malo mariborske kronike

Mariborsko kroniko je svoje dni za Toti list pisal D. Goflja, ki je še dandanes živ in zdrav in zelo zaposlen. Upamo pa, da se bo toliko vendarle sprostil, da bo lahko zopet stopil v naš uredniški krog. Javno ga pozivamo, naj se nam že s prihodnjo številko pridruži.

Pustno razpoloženje je v Mariboru doseglo svoj višek na pustni torek. V popoldnevni urah je bilo na ulicah polno malih pustnih šemic. Če drugega ne, vsaj suknjič si je otrok obrnil narobe, namazal s sajami obraz in že je nekaj predstavljal. Sosedovega Mihca pa je mamica končno vendarle enkrat ostrigla, lepo umila ter ga poslala na cesto, rekoč: »Boš videl, Mihec, da te takšnega ne bo nihče spoznal!« Zvečer je nastopila starina: kavarne polne, gledališče polno. V gledališču so bili maskirani prireditelji, v kavarnah gostje. V Astoriji se je direktor preoblekel v natakara in do jutra stregel gostom v novem plesnem lokalu. Nič kaj okusna pa ni bila maska, ki je strašila po vseh kavarnah v pidžami. Svetovali bi ji, naj si jo do prihodnjega pusta vsaj temeljito opere, če že ne bo našla kakšnega boljšega kostima. Zjutraj je bilo vse pravočasno v službah, pepelnica sreda je potekala v znamenju resnega dela. Pobožnjakarji so si posuli s pepelom glave, pametni pa so ga rajši natosili po pločnikih — zoper poledico.

Prijetne za oko so izložbe s pomarančami. Če jih kupiš kilogram, lahko ugotoviš, da stane užitna vsebina samo 100 dinarjev, debeli olupki pa 150!

Gospa Traunarjeva iz Zagreba je na mariborskem sodišču dobila zaslužno plačilo za simpatije do kralja Petra. Tako bo g. Traunarjeva nekaj let bolj malo hodila po — travi.

Kje »BRAZDA« je?

Nekoč bil »Mein« je in »Koloniale«

V Gosposki ulici so žene ga poznale

Sedaj je »BRAZDA« tam, čeprav še ni imena.

Postrežba dobra, hitra, cenena.

Tam »BRAZDA« je!

Buteljčno vino v mariborskih boljših lokalih je sicer dobro, vendar pa te po njem vseeno glava boli, ko se spomniš, da bi v nekoliko skromnejšem gostinskem obratu za isto ceno lahko popil tri litre nič slabše kapljice.

Zanimanje za ilegalne prehode preko meje je precej popustilo, odkar so povratniki obelodanili blagodat tujih rajev. Le kak bik jo bo morda še pobrisal čez, ko bo bral, da v Avstriji uporabljajo emigrante za živinska dela.

V mariborskem kinu je pred dnevi nastopal »čovjek od gome in damen imentator«. Zvijal se je resnično čudovito, posebno ko je med klopki pobiral milodare, še bolj seveda ljudje, ki so brali njegove lepake v nekem nesrbsko, nehrvatsko, neslovenskem jeziku.

Zelenih salam v izložbenih oknih mariborskih mesnic trenutno ni več videti, pač pa te prijetno pozdravlja svinjska glava s pomarančo v rilcu. Slišati je bilo pripombo, da bi bil marsikdo rad takšen pacek, ki bi pomaranče kar naprej jedel.

Poetje, komiki, karikaturisti, ki ste nekoč bili pri »TOTEM LISTI«

Prijatelji na plan!

Nabrusite peresa, svinčnike, jezike

Pošljite šale, humoreske, slike!

NOVO IN STARO

»Novi svet« premore imenitna nova vina.

Vse je novo v tem lokalu — stara je le pajčevina.

»ŽUPANOVA MICKA« V KOŠANI

Z Ubéljskega je šla mladina v Košano burke trosit: Linhartova Micka bilá je Mica, a cel spored le veselica!

KIBIC:

Športna stava en, dva, iks, je umrla, orkafiks!

Moj milijon je šel adijo, zdaj začnem pa z loterijo!

STUDENŠKI GASILCI

Trara! Hej, na pomoč, gasilci, da z naših streh spodimo zimo! O, kar počakajte, prosilci, da najprej v krčmi pogasimo!

PO STOPINJAH KAPITANA LARSSENA

(Kulturni dogodek v Slov. Gradcu) Znameniti »morski volk« kapitan Larssen je bil na platnu zelo ubog, ker je izgubil vid. Mi pa, ki smo ga gledali v slovenjgraškem kinu, smo mislili, da je tudi nem, ker ga skozi vso predstavo nismo prav nič slišali.

PIJMO, SAJ PLAČAJO DRUGI...

V Mislinjski dolini je bilo. V Sentilju. V gostilni.

Gospod župnik Bohanec imajo slavlje. Ne zaradi belogardista, ki ga je skrival, in ne zaradi žolča s prižnice.

Samo cerkveni pevci so se zbrali s svojim dušnim pastir-

jem, da v primernem okolju pozabijo na tegobe tega sveta.

Malce ob strani sedita Janez in Jaka. Nekam postrani gledata. Pa pravi Jaka:

— Kaj misliš, da pijejo cerkveni pevci s svojim župnikom samo na račun milodarov za cerkev?

— Kje neki, saj jim je predsednik Kmetijske zadruge v Dovžah primaknil dva tisočaka iz zadružne blagajne — menda za verne duše v vicah...

Nekoč sekire, žganje in igrače prodajali so v »Lami« vse povprek

Sedaj pri »MODI« ne dobiš pijače

Tam rešiš modnih se zadreg.

Blago, preproge in galanterijo

Pri »MODI« v Jurčičevi vse dobiš

S konfekcijo od »Varteksa« te oskrbijo

Če le v nadstropje prvo pohitiš.

ŽUPNIKU PETANU IZ LESKOVCA

Zvon kupuješ — moj poklon, revež, hujšaj kot baron, davek plačal boš za lon.

OSAMLJENEMU CITATOLOGU

Tvoja vera — stalinski citat
Tvoje skrito upanje — diktat
Tvoje delo — farovski soldat
A morala tvoja? — Akrobat!

Mariborčani, očistite vašo podstrešja!

Kupujemo po visokih dnevni cenah stare humoristične časopise, romane à la Rinaldo Rinaldini za predelavo v sodobno čtivo. — Uredništvo »Toti list«, Maribor.

PRAVNI NASVETI

Pišite na uredništvo: »Toti list«. Znamke za odgovor ni treba prilagati.

Franc Parašuh iz Doboteže pri Celju: Ko ste z vašim kamionom zavozili v kolesarja Kaličiča in voznika Goropevška, enega od njih pobili do smrti, drugega hudo poškodovali, razen tega še povzročili veliko materialno škodo, smrt enega konja in še kaj — pravite, da niste krivi vi, ampak alkohol, ki ste ga imeli pod kapo.

To dejstvo je gotovo tudi sodišče upoštevalo le da niso mogli obso-diti samega alkohola, ampak kapo z vami vred in prav gotovi smo, da se vam bo v štirih letih in desetih mesecih izkadal spod kape še zadnji ostanek neprevidnega alkohola.

Pavel Drk in Jožef Fras iz Ptuja: Vajin trud okrog potnega lista za v Avstrijo vama je bil obilno poplačan. Samo da vama ne bi bilo treba laziti okrog in okrog Prekmurja — to isto bi lahko opravila tudi kar doma. Za eno leto in štiri mesece zapore bi se gotovo našel še kakšen »vodič« v raj onkraj meje, ne samo Fras! Pač pa imate vi, Pavel Drk, popolnoma prav, ko menite, da je eno leto zapore dovolj nadomestila za življenje v taborišču, lakoto, ganjanje, razočaranje in zaničevanje v tujini, za katerega so vas prikrašali organi oblasti.

Ivan Zajec, preje pri »Železnini« v Ptuj: Trdite, da se vam je zgodila huda krivica, ko niste našli razumevanja oblasti pri vaših naporih za dvig standarda svojih klientov. Posebno pa je boleče razočaranje, ker vam ljudje ne verujejo, da ste prihranili od plače malenkost 200.000, dalje prikartali drugih 230.000 in prejeli od tašče (!) skoro 100.000 dinarjev.

Gotovo, to je bridko spoznanje, kajti vi ste na svojem položaju kot poslovođa lahko najboljše na nebi-rokratski način pod roko posredovali ure, naylonce, zlato in celo kamenčke za vžigalnike svojim strankam, ki ste jim s tem dvigali standard in so vam nato tudi oni lahko po tako zvišanem standardu plačevali to blago. Nič manj ni boleče to, da vam osporavajo zasluge pri elektrifikaciji in izgradnji naše dežele. Saj ste za malenkost 160.000 dinarjev nad »lastno ceno« prodali dva elektromotorja in 4000 kg betonskega železa. Popolnoma pa se strinjamo z vami, da je najbolj neprijetno to, da so vam zaplenili denar, zlatnike, ure in podobno blago, kajti tri leta in pol zapore bodo minila, denar in blago bi pa verjetno počakala...! Kaj čete, prihodnjič si boste verjetno premislili — pa že komu povejte!

Stefan in Barbara Glavač, Ana Trauner in Co. L. t. d. Salzburg—Ljutomer: Vaš ganljiv dopis, v katerem opisujete svojo nesrečo, nas je resnično ganil. Ves trud in požrtvovanje, ki je šlo še preko žrtve Marije Egipčanke, so znani — verjetno še bolj kot vam je to prijetno. To se je videlo po izreku sodišča, ki vam je določilo po 17 odn. 10 let brezplačnega stanovanja in prehrane. Če je že uspeh bil bolj majhen, so bili vsaj zakonski in izvenzakonski užtiki večji. Vaša poročila »komiteju« v Salzburg sicer niso mnogo pomenila in tistim, ki ste jih spravili čez mejo, je danes gotovo že žal, zato pa boste imeli sedaj toliko več možnosti, da se naučite kartanja — priporočamo vam tarok v štirih, tam boste morda le priklicali kakšnega kralja...

Iz analov nekdanjega »Totega lista«

Ježek:

Uspela predstava

Predstava je brez dvoma kljub vsemu uspela, kot se reče.

Res je sicer: Kupil sem bil vstopnico za sedež na galeriji, vsedel sem se na svoje mesto, a ko so ob pričetku predstave ljudje drli na sedeže, me je gneča dvignila, stisnila k ograji in... No, res je torej, padel sem z galerije v parter in sem moral doplačati. Toda, ali naj to očitam gledališču? Ne. Tudi gledališče je, kot se reče, človek, in se mu lahko pripeti nesreča.

No in potem predstava. Glavni junak... Ne, ne bom ga hvalil. Fant se je držal kisto kot reklama za aspirin in zavijal je kot hijena. A režiser je znal to spretno izpeljati. Dal ga je namreč že koncem drugega dejanja zaklati. Potem je ubogi glavni junak vstal od smrti le toliko, da se je prišel pokloniti pred zastor. Potem ga ni bilo več. V tretjem dejanju smo ga bili rešeni. Menda so ga že med odmorom pokopali pod oder. Naj mu bodo v smrti lahke deske, ki pomenijo svet, kot se reče!

A ljubimka — vsa čast! Imela je krasno krzno. Ko je stopila na oder, ji je ljubimec dejal: »O, predraga, kako opojen vonj veje od tebe!« Fant ima dober nos, sem si mislil. Krzno je res po vsem gledališču razširjalo vonj po naftalinu.

A potem — no, spet se je pripetila majhna nezgoda. Ko se je namreč ljubimka obrnila s hrbtom proti publiki, smo opazili zadaj na krznu obešen listek z napisom: Okazija, 600 din. Tvrda Kožuhar in comp. — Stvar bi lahko postala usodna. A kadar je sila največja, je božja pomoč najbližja. Nastal je namreč kratek stik. No, vidite, v temi, ki je zavaljala, se jasnovidec ne bi mogel opaziti listka na krznu. Res je sicer, da ni bilo videti tudi nič drugega in so morali predstavo predčasno zaključiti. A nad listkom — kot rečeno — se ni mogel nihče več zgražati.

In potem, pri garderobi... No, priznam, garderoberka je nevarna stvar. V gneči so moji suknji odtrgali rokav in mi iztaknili desno oko. A, prosim vas, čemu naj mi bo zdaj še oko. Kaj pa naj gledam z njim, ko se je predstava že končala.

Vse to se je torej pripetilo, a kljub temu mislim, da je predstava uspela. Ker ena točka je bila prav gotovo, ki ji ne morem oporekati. Sepetalec je bil izboren. Slišati ga je bilo prav do zadnje vrste galerije.

(Tale zadeva niti ni tako zastarela. — Op. ur.)

GOVORNIŠKA CVETKA

Govornik: »Toliko mi že lahko zaupate, gospodje, da svojega prepričanja ne bom vsak mesec menjaval kot srajco.«

Pravljica o misijonarju in levu

Misijonar je tekel skozi puščavo, kolikor so ga noge nosile. Misijonar je tekel skozi puščavo, kolikor so ga noge nosile zato, ker je za njim tekel lev in lev je tekel tudi, kolikor so ga noge nosile. Ker ima lev štiri noge, misijonar pa samo dve, in ker leva štiri noge hitreje nosijo, kakor misijonarja dve, se je lev na štirih nogah vedno bolj približeval misijonarju na dveh nogah.

To pa je hotel misijonar prebrčati in zato je tekel, kolikor so ga noge nosile. Ko je videl, da levi s štirimi nogami res hitreje tečejo kakor misijonarji z drema, je pričel moliti.

Leva pa to ni omehčilo. Če bi lev ne bil lev, ampak misijonar, in bi za njim — v misijonarja izpremenjenim levom — tekel lev, bi tudi pričel moliti, toda ker temu ni bilo tako, ampak je bil lev lev, je lev velikodušen kakor lev pustil misijonarja nekaj časa teči, potem pa je skočil in ga požrl s kostmi in kožo vred.

PRILJUBLJENOST

(Iz časniškega poročila o slavlju službene petindvajsetletnice gospoda kazniškega ravnatelja.)

... Kako priljubljen je bil g. slavljenec tudi pri bivših kaznjencih njegovega zavoda, kaže njih živahna udeležba pri bakladi prejšnji večer. Nič manj nego devetintrideset ovačb zaradi žepnih tatvin je prišlo na oblastvo.

LOVSKA DOGODIVŠČINA

Lovec ranjenemu gonjaču: »Zelo mi je žal, da sem vas ranil. Kako se pišete?«

Gonjač: »Medveda.«

Lovec: »Ni mogoče? Medved se pišete! Nate 100 dolarjev. Zdaj se bom vendar lahko pohvalil, da sem vsaj enkrat v svojem življenju medveda ustrelil.«

NA VLAKU

»Gospod, ne nagibajte se skozi okno.«

»A zakaj pa ne?«

»To vam lahko odtrga glavo in boste potem imeli po uradih nepotrebnih poti in sitnosti.«

DVOJČKA

»Gospod Milan, ali je res, da sta z vašo sestro dvojčka?«

»Da, ko sva se rodila, sva bila dvojčka, zdaj je pa sestra osem let mlajša od mene.«

BOLNI DVORNI SVETNIK

Dvorni svetnik je zbolel na živcih, tako hudo zbolel, da ni mogel spati ne ponoči ne podnevi. Pet zdravnikov se je sukalo okoli njega, pa niso mogli uganiti ne bolezni ne zdravila, da bi bil g. dvorni svetnik zaspal. V skrajni sili in zadregi se obrnejo zdravniki do njegovega uradnega sluge, češ, ta bo najbolj vedel, kakšne so dvornega svetnika šege in navade. »O, stvar je pa prav preprosta,« je rekel sluga, »zakaj me niste že prej vprašali? Pisalno mizo iz urada mu postavite v spalnico, pa bo.«

Storijo. In res: ko je gospod dvorni svetnik zagledal svojo pisalno mizo, je takoj zaspal in je spal, dokler je niso odnesli.

TEŽKI UDARCI

»Striček, odkod imaš pravzaprav tako rdeč nos?«

»Eh, ljubi moj, življenje mi je zadajalo čisto težke udarce.«

»Pa vedno po nosu?«

AMERIŠKA

Na nekem pokopališču v Ameriki je nalepljen sledeči lepak: Prvovrstni grobovi, edinstvena lega, prekrasen razgled in popoln mir. Kdor enkrat poizkusi, nikoli več ne zapusti našega pokopališča.

IZGUBA

— S svojo ženo sem izgubil najboljšega prijatelja

— To ti pač verjamem.

— Da... pobegnil je z njo.

RAZLAGA

Župnik obišče svojega farana.

»Verjemi mi, Peter, da je žganje tvoj največji sovražnik!«

»Saj ste rekli, da je treba sovražnike ljubiti!«

»Že res, ampak ne požirajte!«

ROBINZONA

Neka ladja se je potopila. Na mali otok sta se rešila mlad mož in mlada dama. Mornarji so se jima bližali z rešilnim čolnom. Pa jim reče mladi mož:

»Gospodje, ali ne bi mogli priti pojutrišnjem? Midva sva tukaj šele dve uri.«

TO PA NE SPADA V ANALE »TOTEKA LISTA« — PA VSEENO PREBERITE

TVORNICE
Zlatorog
MARIBOR

Naš motto:

Čisti se, lase neguj!

Sredstva pa pri nas kupuj!

Toaletna mila:

Astra, Savon toilette, Maya soap, Lanolin, Črnogorica

Sredstva za nego las:

Šampon, Portugal — voda za lase, Briljantina v tubah

Mens »Sana« in corpore sano!

so rekli že stari Rimljani.

Mi pravimo pa, da bonbone kupuj v hoški tovarni — pri »Sani«!

Naši izdelki:

Izvrstni bonboni, pecilni prašek, vanilij - sladkor, čokoladni deserti in raznovrstni pudingi

»Sana«

TOVARNA BONBONOV IN PECILNIH PRAŠKOV

HOČE PRI MARIBORU

Literarne novitete

Pravkar je izšla najnovejša tragedija v petih dejanjih z naslovom: »Strah v zvezi kulturnih delavcev ali Pogum Jara Dolarja«; avtor uspele tragedije je naš znani kulturni delavec Oraj Ralod. Za boljše razumevanje dajemo v naslednjem kratko vsebino:

1. dejanje: Kocbek napiše knjigo »Strah in pogum«.
2. dejanje: Vse slovensko ljudstvo se zaradi knjige močno razburi in protestira proti njej.
3. dejanje: Duhovi se pomirijo: »Strah in pogum« pade v pozabo.
4. dejanje: Naknadno se v treh podlistkih zaradi »Strahu in poguma« razburi Jaro Dolar.
5. dejanje: Jaro Dolar ugotovi v tretjem podlistku prav na koncu: »Prepričan sem namreč, da delo (t. j. »Strah in pogum«)

samo ni niti filozofsko niti umetniško toliko pomembno, da bi zaslužilo vihar, ki se je ob njem sprožil...«

TOLAŽILNA RAZSTAVA

Nekje — pa ne v Mariboru — sta se ustavila dva obiskovalca na umetniški razstavi pred neko sliko. Dolgo jo ogledujeta, dolgo... Potem pa eden od njiju olajšano vzdihne in pravi:
— Nekaj prijetnega pa imaš vendarle od takšne razstave...
— ???
— Zavest, da če v vseh drugih poklicih odpoveš, še vedno lahko postaneš slikar...!

Dušan Mevlja:

GLOSA

(Prosto po Prešernu)

Vzvišen, kdor se s petjem ukvarja.
Kranjec vsak že svinčnik špiči,
las nikdar ne da postrči,
si frizuro zanemarija.

Kar začniva pri buffetu,
tem središču pevske sile,
kjer glasove slišiš mile,
okrog vinca, pri kofetu.

Ali luni, al' dekletu,
rime krepke pevec vdarja,
žalosten in suh, brez d'narja,
grozne, tužne stihe kuje,
oponaša pevce tuje,
vzvišen, kdor se s petjem ukvarja.

Mrgoli poetov naših
po vseh krčmah in vinarnah,
jih ne manjka po kavarnah
domišljavcev dolgotrahih.
Zaslediš celo jih včasih
(to so vam nesramni tiči)
kar v naturi, za grmiči
pikre pišejo balade
s prstom polnim marmelade,
Kranjec vsak že svinčnik špiči.

Polna jih je promenada,
glasno stresajo jezike,
siti književne omike.
Vsak izraz jim je naslada,
pesem jim je že navada,
bruhnejo jo kar pri priči,
vsakega domislek diči.
Tak poet ponosno hodi,
nosi se po stari modi,
las nikdar ne da postrči.

Muza plodna se šopiri
po vsej širni domovini.
daj, še ti se k njej pririni,
da poetov bo v izberu.
Pa zameril bi kateri
ti, poetov dolgočopih,
radi tvojih las preskopih
tvoj prihod med pevske brate:
Brez predpisane kravate,
si frizuro zanemarija.

(1940)

INTERVJU Z DESETNICO ALENČICO

Firbec:

»Desetnica Alenčica!
Čigava si, povedi?
Si Roševa? Gorinškova?
Kdo zad je, kdo je spredi?
Kdo največ te napravil je?
Kako gre vrstni red:
Gorinšek — Roš al' Roš —
Gorinšek?
Kaj naj poročam v svet?«

Alenčica:

»Priatelj, pojte se solit!
Kaj bi se o tem pisalo!
Črnilo je precej dragó,
papirja je pa malo!«

—žó

Kljun:

IZKUŠEN LITERAT GOVORI
Vi, mladi pesniki, ste slabi gospodarji,
V zaslužku kilavi, brez vsake domišljije.
Poglejte mene: sreča mi kar sama klije.
Moj cilj: za isti tekst kar trije honorarji.

TUJE DEŽELE, TUJI OBIČAJI...

Neki francoski diplomat je bil povabljen v Angliji na srebrno poroko.

— Srebrna poroka? se je pozanimal pri nečaku jublanta. Kakšen praznik pa je to? Pri nas ga ne poznamo.

— Moj stric in moja teta, mu je nečak pojasnil, živita namreč že petindvajset let skupaj, ne da bi se le en dan ločila.

— Ah, je pogruntal Francoz. In zdai io bo poročil...

Sršen:

ŠTEDNJA S SODELAVCI

(Ob 2. številki »Novih obzorij«)

Listam po številki: Proza — Rudolf Branko
Koj nato: Ocena knjige — Rudolf Branko
Gledališka kritika — spet Rudolf Branko
Za zaključek: Poročilo — Rudolf Branko

MED IZMI

Beseda se vojskuje z artizmi,
a Novi svet bojuje se s stilizmi,
Obzorja pa s provinco in proz-izmi.

Pohorski Tevžek perpodavle

Ko je pohorski Tevžek slišal, da bo zopet izšel Toti list, se je takoj oglašil pri nas v uredništvu. Pri kozarcu vina nam je povedal tole zgodbi iz preteklih časov, ki mu jo je predvojna cenzura požrla:

Pje, toto je blo pa testokret, ko je Padežnikov bik mlode meu. Jaz sn glih po knedohtera šou, te me je pa srečau poštar, testi iz Senklorenca.

»Pje, Tevžek, pošto mom za tebe!« je reko, pa se kisló držau.

»Ko pa te je?« sn se vstrošo.

»Krol ti je pisau!« je reko, no pervliku en zmučkan prif.

Pje, tak sn biu blejd ko da be me z opnom namozali. V testem prifu je pa pisalo, da bi rad krol z meno neka govrlu. Jaz sn kuj šou daumu, no sn zaklau testega prasetu, ko so ga financeri za štibro gir zapisali. Neka sn mogu vzeti sebo v Beograd, da me nabi zaprili. Drugi den sn že hodo po beograjskih ulicah. Telko kujov, krav no volov sn videu testi den, da se mi je mišalu. — No, te pa pridem pred

krolovo hišo. Saldot je stau pr lesti no vohtau, pa tak grdo gledau, da sn mislo da je kok minister. Me či hoto noter paustili. Enga hlopa je poklicau, da je šou krolu povejdat, da ga jaz čokam. Hlopci no dekle so glih pred štoló gnoj kidali, te so me pa gledali, ko da bi jem kaj vkrodo. Jaz sn šele zej videu, da mi je prase poden v ruksoku strgalo, no s cilim rivecun vun gledalo. Sn mogu bit gvišno tok kot kok notrani krolov svetnik. Pje, naenkret so pa začeli hlopci migati. Jaz sn pogledau, te je pa krol prešo iz hiše. Zloto krono je meu na glavi pa železno palco v roki. Jaz čisn poklekno pred jega. Molo se je kisló držau, roko mi je pa dau.

»Bog dej, Tevž s Pohorja!« je reku. »Jaz sn mislo, da čoboš presuš!«

Pje, hlopci no dekle so tak bejlu gledali, ko Padežnikov bik, ko je mlode dubo. Medva sva se pa koj tikala. Te mi je pa reku naj grem z jim v hišo. Jaz sn koj vbogau, ločn sn biu pa zmotran. Proseca je v kuhji krol vzeu pa reko kuharci,

KONCERT IN RAČUNI

O Mateju Hubadu, komponistu, glasbenem pedagogu in upravniku ljubljanskega gledališča kroži mnogo veselih zgodbic na račun njegove originalnosti, prisrčnosti, pa tudi umetniškega občutja. Ko je bil še ravnatelj konservatorija v Ljubljani, je studiral tam tudi mladi Matej Bravničar, ki mu ni šlo rožnato in je ostal s šolnino na dolgu. Vsi računi in opomini, ki jih je pošiljal Hubad Bravničarju, so ostali brez odziva.

Leta 1932 pa, ko so izvajali prvo Bravničarjevo skladbo: »Slovensko plesno legendo«, mu je po koncertu prišel navdušeni Hubad čestitat k uspehu:

»Imenitno! Čestitam! Zelo lepo je bilo! Račun, ki sem vam ga poslal, smatrajte za plačnega!«

PIŠI, PIŠI...

(Ponarodela)

Piši, piši, piši verze,
piši verze za denar!
Kaj bi s čustvom, kaj z navdihom!
Vse prevaga honorar!

Pusti sanje, pusti slavo,
vse je prazen le obet.
Saj le kdor je brez denarja
rad bi drugim bil profet.

Čisti lirik — prazne marnje!
Mož je kramar in slepar!
Saj ni plačal niti davka,
ki ga plača vsak šušmar.

Le nategni spev v dolžino!
Nihče ga ne bo premlel.
Komajda urednik blagi
puhle verze bo sešel.

In zatorej piši verze,
piši verze za denar
in kot optimist zaupaj,
da se zviša honorar!

Juri Benko

»PLAMENOVCU«

Kar v glavi nosiš — to napiši,
če prazna je — me v uho piši!

naj ga fajn skrije, da ga nobojo hlopci zvohali. Pol sma pa šla v hišo. Kralica je glih na peč sedela no grah luša, otroci so se pa pod mizo špilali ravbarje pa žandarme. Jaz sn se kralici predstavu. Je bla sila šikana. Krono je mela na glavi, pa zloto ketno okol šijenka. Pal smo se pa cau k mizi vsedli. Krol je vzel bučo no šou v klejt po mošta. Kralica me je pa eno no drugo zbarovala, atrake je pa v štibl poslola.

Kak kej moti županja živijo? je vprošala. Pje tak na tenko sn je mogu razložiti kot kok knedohter. Pal je pa koj zbarvola, da ni blo kanca ne kroja. Pa k meni se je tišola, da mi je kar nerodno gratovolo.

»A še gmanjska Mica zmirom pušle tola na ohcetih?« me je vprošala kralica, no me zalubleno pogledala. »Meni bi žih molo rož pernesu!«

Pje, srečo sn meu, da je hitro krol prešu s kleti. Kralica se mi je pa kuj furt no furt šmajhlala. Vse je htela vejdet. Krol je pa labl kruha na mizo dau, no začel jom-rati kak mu slobo gre. »Ena krova se mu je baj včera spojala, ena je

Smešno vprašanje

Pristanišče.

Krčma.

Star mornar in okrog njega poslušalci.

Stari mornar pije počasi rum in pripoveduje:

»Hja, dečki, nihče mi naj ne pripoveduje, da je mornar, če ni napravil tiste slavne vožnje na »Santa Magdaleni«! Ha, to je bila ladja! Takrat smo vozili kopro iz Batavije v Evropo. Otroci, to vam je bila vožnja! Že v Rdečem morju nismo imeli niti kapljice alkohola na krovu! Vsi smo bili že na pol blazni od žeje — in niti kozarčka groga nismo več imeli na tisti prekleti lupini! Pomislite, vse naokrog morje, morje, morje, odzgoraj pa sonce! Človek bi rad kaj popil, pa niti sledu o pijači! Vso ladjo smo obrnili na glavo, vsak kotiček smo pretaknili — brez uspeha! Mi pa žejni, žejni! Od same žeje smo pričeli razbijati klopi in mize, kapitan se je že bal, da pride do upora...«

Naše ženske, moške čevlje, vsakdo rad na noge devlje. Narejeni so po modri, v njih se imenitno hodi. Če boš naše čevlje imel, točno v službo boš prišel.

TOVARNA ČEVLJEV

Maribor, Gregorčičeva 24

V prodaji so v prodajalni »Jelen«, ostale trgovine pa nanje opozarjamo.

Tedaj se je eden od poslušalcev boječe oglasil:

»Kaj pa vode, vode niste imeli na krovu?«

»Vode — je zagrmel stari pomorščak — seveda smo imeli vodo, toda kdo bi mislil v takšnem položaju na umivanje...«

V DŽUNGLI

— Kaj sedaj — iz te džungle se ne bova več rešila?

— Brez skrbi, prav gotovo naju bodo našli, saj še nisva plačala davka za to leto...

(Basler Nachrichten)

INOZEMSKA BRZOJAVKA

Olupkova je dobila za svoj rojstni dan brzojavno voščilo iz tujine. Držeč v rokah brzojavni obrazec, se je čudila:

»Poglej no, odkod imajo oni v tujini naše formularje!«

gulaž dau!

Pje, beštrga, tak so me prosli, da sn še bul ločn grotau. Labl kruha je biu tak trd ko škrtune ko jih dama svejam mečemo. Pol je pa krol le še molo zbarovau ko je kaj na Pohorji noviga.

»A se Hladejenkov Gustl še zmirom pretejpa pr Pungratniku?«

»Sevejda se pretejpa, najrajši pa žandarme!«

Pje, krol je tak zelen grotou, glih tak ko ni kušer. Jaz sn mislu, da bo koj po kojega ministra paslau.

»Ko pa kaj Ločnikova Pepa, a še zmirom na gmajnskem travniku kazo pose?«

»Sevejda pose! sn se perdušau.

»Zej že fajmoštru češple krodela!«

»Sakrament!« je zakleu krol. »Bom mogo zej nokret na Pohorje jit, no orningo naredit.«

»Toto pa! sn reko. »Furtnikov Tijek je Vošo sliko že na šajshajzl obeso!«

Pje, toto je blo pa krolu pregmaj. Koj je poklicau ta staršiga sina no ga poslau po ministra za žandarme.

»Jaz mu bom že pokazau! se je dušau. Tak je vsekau po mizi, da je kralici krušenk z graham z rok

DVE ŠKOTSKI

Mladoporočenca Annie in Mac sta šla na svatbeno potovanje. Mac je postal v navalu lahkomiselnosti razsipe in je kupil tablico čokolade. Prelomil jo je na tri dele. Enega je dal svoji ženi, zase je vzel enega, tretjega pa je skrbno zavil in napisal na omot:

— Za prvorojenca!

Allan McIntosh, častitljivi meščan mesta Aberdeena na Škotskem bi moral dati svojemu sinku denar za novo gramofonsko iglo.

— Ne, pravi, saj jo še lahko nabrusiš ob kamnitih stopnicah pred hišo.

Sinko gre. Oče pa le pogleda za njim in vzklikne ogorčeno:

— Nisem ti dejal na naših, ampak na sosedovih...

En starček je živel, je vince rad pil, najboljšega vedno pri nas je dobil. Ta starček je umrl, a sin je še živ, in kakor prej oče, le našga bo pil.

VINARSKA ZADRUGA MARIBOR

S TEGA ALI ONEGA SVETA

— Oh, veste, kadar plešem, sem vedno v popolnoma drugem svetu!

— Ampak predaleč ni ta svet od tod, ker mi še od tam kar naprej stopate na kurja očesa...

NA PEPELNIČNO SREDO

Krščenduš — kaj sem pa napravil, da so me spet zaprli...

VELIKO PRIZNANJE

Kmalu po drugi svetovni vojni, ko so bili odnosi med Sovjetsko zvezo in Zapadom še znosnejši, je nek francoski profesor obiskal Moskvo in predaval na neki delavski univerzi o francoski literaturi. Ker so ga naprosili, naj govori čim bolj domače in poljudno, se je odločil, da bo pričel predavanje z nekaterimi osnovnimi vprašanji. Obrnil se je k najbližjemu poslušalcu in ga vprašal: »Ali mi lahko poveste, kdo je napisal »Grofa Monte Christo?«.

Slušatelj je preplašen vstal, zardel in zajecjal: »Jaz že ne, gospod predavatelj...«

Nekaj dni pozneje, ko je profesor na ta dogodek že pozabil, je prejel nenadoma pismo od NKVD: »V zvezi z neprijetnim dogodkom na Vašem prvem predavanju Vam sporočamo, da je omenjeni Ivan Ivanov končno le priznal, da je napisal »Grofa Monte Christo«...«

ZGLEDI, KI NE VLEČEJO

Zakonca sta obiskala gledališče. Ko sta zapuščala Talijin hram, je žena vzdihnila:

»Nebeško je bilo!«

Mož pa zamrmra:

»Upam, da si opazila ljubica, da so med prvim in tretjim dejanjem minila tri leta in je igralka, ki je igrala mondeno damo, nosila na sebi še vedno isto obleko. Zgleduj se, draga, po njej!«

Škarje, noži, hlačne spone, tehtnice, velike, male — vsi produkti naše tvrdke dožive povsod pohvale.

INDUSTRIJA

KOVINSKIH IZDELKOV

Maribor, Cesta zmage 15

baj breja, draugu so pa baj preveč mauzli, da mlíka čimajo, mi je per-povidau. Pol se je pa še som name spravau.

»Vidiš,« je reko, »jaz bi te rad kaj zborau no proso. Pa molo pij!« je namignó no nallu mošta. Jaz sn ga nogno, da be se odžejau. Pje, pa je biu testi mošt slobši ko Taužihov lesnikove. Krol se je kisle držau jaz pa še bul.

»Ko ti Tevž, a kaj hodiš v cirkvo?« me je vprašau.

»Nej, v cirkvo pa ne hodim!« sn reko.

»Zako pa te ne hodiš?«

»Stau so mi na zodni licitaciji predoli!«

»Se bi pa drugega dubo!«

»Beštrga pol pa ne murem v cirki spat, ko sn meu prejšniga za oltorjem sv. Antona.« Jej, kak je krol slobe vole grotau. Pol je pa začev koj fehtat.

»Molo plohov bi nucau, da bi si novo štolu spugau,« je reko. »Atrakom bi pa rad zajčjenk naredil!«

»Pa molo mlíka bi nam paslau tote dni, ko smo brez jega!« se je vtilkala kralica vmejs.

»Pa županu reči, naj me testi gnor pošle, ko sn ga pred volitvami za

podo, pa svaje kolena je od majih umeknila. Pol smo pa žrli testi lesnikove, pa se kisle držali ko na koki sedmini. K sreči je prešo en turški sultan, ko se je hitel s krolom neka zavolo grunta zmejniti. Te je blo pa kanc. Kralica mi je še v hajžer nadvila molo grušk za atrakke. Ko sn šou, me je grdo gledala, krol me je pa pelau do lese.

»Ti,« je reko, »a mo Pungratnikova kelterca še zmirom akno nad kujnsko štolu. Reči je, da se bom enkrat ogloso pr jej. Pa lipo jo še pozdravi, no pa ne pozobi plohe paslat!«

Pje, beštrga, jaz sn jo tak pobrau s hofa na cesto, da me je testi saldot na vroti za šljenk perjeu. Je najbrž mislo, da sn hteu kaj vkrast. Pje, pa se nisl dau držat, tak sn ga vsekau, da je koj zvizde videu. Pol sn pa zbejžau na cug no sn se hitro daumu na Pohorje pelau.

Jaz oni Pungratnikovi terbi nisl neč pozdravov povedau. Nejbrž sn zavolo tega pr kroli v nemilost prešo. Lesa mu nisl paslau, za mlíku sn pa pisau kralici, da se je todí maja krova zaterbola v Pa-dežnikovega bika. Od testih dub sn pa meu pred kroli no cesorji mir.

Tragedija na nogometnem igrišču

Uredništvo. Telefoni, naglica, nervoja. Glavni urednik si puli lase. »Važna nogometna tekma« — so sporočili. A kje za vruga so novinarji? Nikogar ni v redakciji. Glavnega je začel požirati obup. Končno se je domislil. V kulturnem uredništvu sedi kulturni urednik brez dela. Nič ne pomaga moral bo iti on. Kulturni urednik je gledališki kritik in je bil užaljen a moral se je vdati. Ko se je vrnil, je napisal poročilo in ga izročil glavnemu uredniku.

Danes popoldne se je na nogometnem igrišču odvijala zanimiva predstava. Nogometni inspicient je prinesel žoge, nato so se pojavili igralci v pisanih kostumih, ki pa stilno niso docela ustrezali režiserjevemu konceptu uprizoritve. Fabula sama je težko razumljiva, vidi se, da jo je napisal moderen pisec. Nekateri igralci so zaradi tega često padali iz okvira celotne uprizoritve. Stilno ubranost in kontinuiteto v prednašanju dogodkov na igrišču so motili nekateri diletantski izpadi igralcev, kar je bilo zlasti očitno pri slabi in nekultivirani izgovarjavi in premajhnem smislu za igrigro in disciplino. Morda je bila posrečena domislila, da je režiser kar pred očmi občinstva usmerjal dogajanje na igrišču, vendar je marsikdaj motil in sekal igro, zlasti pa so pri tem trpele sicer dobro naštudirane scene s pretepi. Dispozicija uprizoritve je bila nekoliko razvlečena. Dvomim pa, da bi bil v režiserjevem konceptu pretep v prvem dejanju, ki se je končal z zlomljeno nogo, zlasti ker ni bil psihološko utemeljen. Zaslugo, da predstava ni bila na zadostni tehnični višini, nosi seveda tudi inscenator, ki je slabo razporedil suhi in mokri prostor. Zaradi tega so nekateri tragični konflikti med igralci ostali neizdelani, marsikdaj pa so rahlo nakazovali naturalistične prijeme v igri.

Priznati je treba, da je bilo nekaj scen odlično naštudiranih. Zlasti so ugajale občinstvu scene, ko se med igralci razvije

oster dialog, kar da slutiti, da so med njimi talenti, ki nagibajo h karakternim vlogam. Rahlo vpletanje komičnih detajlov je tragično dramo nekoliko poživilo. Prisrčen je bil prizor s psičkom, ki se nenadoma pojavi pri igralcu v vratih, ga ugrizne v nogo in mu odnese čepico. V drugem dejanju je bil razplet nasprotno veliko bolj dinamičen.

Vendar so se prav tukaj pokazale najhujše hibe mladega ansambla. V zaključnem prizoru, ko se razvije bojni spopad pred vrati, umor vratarja ni bil prepričljiv. Prav tako preglasno vpitje nekega šaržista, ki se je držal za trebuh, ni verno in psihološko prepričljivo nakazovalo zaključno poanto.

Kmalu bi publika razočarana

Dva tovariša

SLOVENSKI HUMOR

EJ, SNEG, SNEG, ZAENKRAT SE TI ZMAGUJES...

INDUSTRIJA PAPIRNIH IZDELKOV

Maribor, Koroška c. 5

Papirna industrija izdeluje in prodaja trgovske knjige, šolske zvezke, razne bloke, za suhe in debele, stare in otroke, blago solidno, ki prav vsakemu ugaja. Postreže z vrečicami Vas in še s konfeti, blago je pristno, tu ne morete se uštetiti. Kdor je ljubezensko navdahnjen, temu preskrbimo prekrasen album — ej — mi pač za vse reči skrbimo.

zapustila svoje prostore, ko ne bi ta mučen vtis popravil uspešno odigran prizor med skupino igralcev in glavnim režiserjem. Domislila režiserja je bila posrečena. Ker kot igralec ni posegal v dogajanje, se je dal kmalu po odžvižgani zmagi knokoutirati, kar je povzročilo mnogo zadovoljstva in sprostitev med gledalci.

Glavni urednik je prečital poročilo: »Kateri moštvi pa sta igrali in kakšen je bil rezultat?«

Kulturni urednik: »Oprostite, to sem pa pozabil vprašati!«

Cuj, kak turobno bijejo zvonovi, kak žalostno glasi se plat zvonov! Mar je nastopil konec že sveta? Ves svet utaplja v morju se solza. Z zastavami so žalnimi ovenčani drogovci.

Kdo je umrl? — Druga liga je po gobe šla!

O, nič ne jokajte, možje od nogomet!

Novica ta naj vaša srca veseli. Slovenskemu se žogobreu zdaj obeta odlična kvaliteta. Kvišku glave, skeptiki!

GASILSKA SEJA NA PRAGERSKEM

Predsednik: »Fantje, zavpijte meni trikrat Hura! Fantje, dvignite me na rame.« (Predsednik se je ob teh besedah skopal članstvu na hrbet, če že ne preji) »Fantje, gostilna je kakor nalašč za seje! Hura, gostilna!«

Zadnje vesti

IZ ROMUNIJE:

Na dva Romuna že en Rus po tej deželi lazi. Pozornost takšna vzklikla je na petrolejski bazi.

Kdaj Združenje si narodov bodočnost lepšo obeta? Ko Rusija ostala bo v tem združenju — brez veta.

Izdaja Društvo novinarjev Slovenije, Poverjenišstvo Maribor — Urejuje u redniški odbor — Uredništvo in uprava Maribor, Kopališka 6, tel. 29-07 Tisk Mariborske tiskarne